

اختصار

۱۲۹۲

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
خصوصه است

کتابخانه برای مرجع کازت با اداره داده
شده و طبع نشود بصاحبش رتبه نخواهد شد
کتابخانه که اجرت پرست آن داده نشده
است از جانب اداره قبل نخواهد شد

بیت سالیانه شش مجیدیه رخید
شش ماه چهار مجیدیه سفید
یک نسیم ۱۰ پاره رایج است
اجرت پرست مالیه در دانه و برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه همه روزه
طبع و نشر خواهد شد

این کازت از حوادث که ناگون و از سیاست و پرتیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت مرکز آن مواد مفیده عامه بمانا قبول و طبع خواهد شد
از اماناتی که در ضمن حوادث نوشته شود به سطره فروش و از اعلانات عادی به سطره فروش انداخته خواهد شد

همه مشکلات را آسان کند

ملکها و مملکتها بمقتل و تدبیر انسانها معمور و آباد
شود عقل و تدبیر انسانها نیز بواسطه آبادی
و معموری وسعت و برتری جوید این دو چیز
متلازمان است و بدینکری هر دو
نباشد مملکت آباد نشود هرگاه مملکت آباد نکرد
خرد و هوش را اسباب وسعت مهیا نشده شئون
و اطوار پیدا نکند

خرد و تدبیر سرمایه است سود این سرمایه آبادی
ملک و توانگری مملکت است هر قدر بر آبادی
و توانگری بفرزاید سرمایه افزوده است و هر قدر
سرمایه زیادت شود مردود آردا بشرط خردمندی
روز بروز سود و توانگری زیادت خواهد بود
بعلم اینکه نما و منفعت به نسبت سرمایه باشد

این نسبت در بسیاری از چیزها همین قرار موجود
است و با وجود عمومی بودن این کار و کمال وضوح
و آشکاری آن نهایت غفلت را از این مطلب داریم
از کارهای متعارفی هر روزی خودمان اگر ملاحظه
نمایم سر رشته بدست خواهد آمد و اشکال
کار که بشنظر می آید در همت کردن و شروع نمودن
است اینکه آدمی دست بکاری زد و اثری از سعی
و عمل و همت خود بمقام فعلیت نرساند آن اثر خود مشوق
و محرک میشود که بر آن بفرزاید

کار بیانی هر کس کرده است میداند آدمی در کمال
کسالت و خودداری میخواهد یک خانه و محارقی بسازد
و در نظرش هست دو بیست تومان بپانصد تومان
بآن خانه خرج کند چند روزی که گذشت و اساس
و بنیان بالا آمد و کار بمچشم دیده شد و اثر سعی ظاهر
گردید بشوق و میل دیگر در صاحب کار پیدا
شده بولی را که با کمال اسهال خرج میکرد از روی
خواهش حقیقی و زیاده بر اندازد که تصور کرده بود
صرف بمثل حال آنکه خانه و محارقت از چیزهایست
که شخص منفعت ثبوتی از آن ملحوظ ندارد و نما و نتایج
بولی و مالی از آن در نظر نیآورده است

صاحبان صنعتها و حرفها و کارهای دستی این
مطلب را خوب میدانند این مجامعه های رنگین

و نازنین که در بعضی ممالک ایران بافته میشود باشالهایی
که بدست تمام میکنند در خانه های بزرگان
و خانواده های معنبر کسانی که حکومت و ایالت را
مالک هستند و هرگز محتاج نیستند بمجامعه و قالی می بافند
و دختران صاحببها و احترام بباقت آنکونه شالها
و مجامدها افتخار میکنند و علی در این نیست مگر
بشوق که از صنعت و حسن صنعت در آینه دل آنها
منعکس و جایگیر گردیده است

غرض میل است با هر ذره رقاص
کشان آن ذره را تا مقصد خاص

در هر کاری که آدمی اقدام نکرده و اثری از آن مشاهده
نموده است در نظرش عظم و اعتباری بر آن کار
ترتیب نمیدهد یعنی در غالب مزاجها و اموری که
دأب و عادت نشده است این طور است اگر چه
در امور معروفه و معموله نیز امری جز بهمت و درجیات
اقدامات متفاوت است

حال ملاحظه نمایم کارهایی را که در ممالک ما هست
و باید اسباب اقبال و ترقی آنرا فراهم بیاوریم یا آنکه
نیست و ابتداء باید آنرا معمول بداریم آیا آنها را دولت
باید بکند؟ و محصل و مایشرا بمر ما بکاردار؟
ما که از عقل و خرد دم میزنیم و احتیاجات ملک
و مملکت خودمان را می بینیم و می دانیم که این کار
کار ملت است چرا باید دست بدست مالیده و قهقاری
کرانها را به بطلانی بگذاریم برخود و بر حقوق خود
ظلم کنیم

راست است دولت حارس و پاسبان ملک و مملکت
است حافظ حقوق وطن و اجزای وطن است
کافل امنیت و عدالت است یاری کننده هر گونه
نیکیهاست ولی اساس پاداری دولت و بنیان
قوام امنیت و شرط محافظه حقوق اجزای وطن
موافق بودن حال ملت است با منظورات دولت که
بواسطه این موافقت ملک آباد شود و وطن معمور
گردد معنی توانگری اطراف مملکت را احاطه
میکند

بلفظ واضح بگویم دولت وظائف اصلی خود را
بطوریکه گفته شد باید حفظ کند و آنها را از مایات
و توجهاتی که از اهالی بجهت محافظت اهالی و حقوق

اهالی موافق قوانین و نظامات موسسه گرفته
میشود باقی دیگر یعنی آباد کردن ملک و تعمير بلاد
در درجه اولی تکلیف اهالی و رعیت است و حکومت را
تنها معاونت و امداد از روی فضل و رافت خواهد
بود

کسی که یک شال را مال خود دانست و آنجا را وطن
خود نامید و حیات و زنده گانی و ظهور و رجالت و جلال
خود را منحصر در آبادی آن شال دیدد آیا سبب این همه
غفلت و تکامل چیست؟

بالجمله ماها همیشه باید این کارها را تصور کرده
و بطوری که ممکن است بکفایت و شنیدن و نوشتن
و خواندن و تشویق و ترغیب کردن برادران
و هم چنان خودمان قول و فعلا اسباب این کارها را
فراهم بیاوریم و جمعیتها و انجمنها برای تاسیس
این کارها قرار دهیم و مشاوره بامدیبر کنیم
و راه کار را پیدا کنیم

آبادی مملکت و ترقی دادن بکار صنعت و تجارت
و زراعت و اعمال مفیده و امور نافعه و بکار انداختن
معادن و مانند آنها و ساختن قاریکها و کارخانجات
و ساختن شند و فرها و راههای آهن و توسعه
طرق و شوارع یعنی هموار کردن راههای تردد
خودمان و آسان کردن راه مرادات و حمل و نقل
اشیا و مانند اینها همه تکلیف بیکان بکان ماها
و هیئت مجموعه ماها است

اگر خیالات بی معنی و بی ماک و بی فائده که از صبح
تا شام و از شام تا وقت خواب خودمان را با آنها مشغول
کرده ایم یقیناً فائده در دنیا و آخرت برای ما ندارد
و اعتقاد میکنیم که از این حال که داریم قدمی بالاتر
نباید بگذاریم حال آنکه اگر این طلسم جهالت
و نادانیا بشکنیم و چشمهای خودمان را باز کرده
و باطراف نگاه نماییم و این خیالات و فکرهای
خودمان را که در کارهای جزئی و شخصی صرف
میکنیم قدری هم در مراتب بالاتر مصروف داشته
و سعی باین خیال بدهیم آنوقت خواهیم
دید که عجب غافل بوده ایم سهل است هم خودمان
ظلم کرده ایم و هم باینی جنس و فرزندان وطن ستم
نموده ایم

ولی چون اثری از این بالا بردن خیال و توسیع دائره
همت دیدیم و نتیجه از این اقدامات حاصل کردیم
آنوقت خواهیم دید عجب کار خوبی شد و روز بروز
برشوق و میل افزوده و کار خود بخود بالا رفت
و آننگاه بی اختیار جان فشانی در راه ترقیات و آبادی
ملک و وطن می کنیم و در چنان حال اگر
بخوانند برورمان را از این کار باز دارند کسی مقتدر
نخواهد شد

باری باید همت بکنیم و بهر وسیله است قدیمی بیدان
این کارهای تازه که حاصل حکمتها است نهاده
و راه کار را بدست بیاوریم و سر رشته و سر مشق
برای فرزندان وطن بیاد کار بگذاریم

افلا چیزهایی را که قوت غالب و پوشاک و اسباب
تجمل ما است طوری نمایم که بقدر امکان احتیاجات
خودمان را از خارج کم کنیم و در آنچه ناچاریم
عجالتاً از خارج بیاریم در عوض آن هم چیزی داشته
باشیم که افلا ادخلات و اخراجات ملک و مملکت
ما را موازنه حاصل آید و روز بروز پریشان
تر نشویم

(خبرهای تلگرافی)

(آتریش - مجارستان)

وین ۱۰ مارس

سندت های راه آهن ۲۴ فلورین ۴۰ سانبیم
لیرای عثمانی ۱۰ ۰۰

لیرای فرانسه ۰۹ ۲۷
قیات همه اسهام تنزل کرد

وین ۱۱ مارس

سندت روم ایلی ۲۳ فلورین ۰۰ سانبیم است
لیرای عثمانی ۱۰ ۴۰

لیرای فرانسه ۰۹ ۲۷
مجلس شورای ملت ادرولایت تبرول برهم شد

پشته ۱۱ مارس

مسبو (کلومان) بیچارش و زرا در مجلس شورای
ملت بیان کرد که پولینیک کونت اندرایی
در خصوص مسئله شرقیه لایق آفرین و تحسین

است . بعثت اینکه بدین واسطه صلح و آسایش عمومی ایمنی حاصل کرد و باعث این شد که صربستان از جنگ و اختلال فارغ گشته بی آنکه از خارج مداخله بکارهای داخلی دولت عثمانیه کرده شود . مسیو بتبعاً امید واری دارد که قرار این هرسک و پوسنه در این روزها بختهای خودشان برگردند .

(فرانسه)

پاریس ۹ مارس

اسهام عمومی ۱۸ غروش ۶۵ سانیتم
سندات روم ابلی ۵۳ فرانک ۵۰ سانیتم
در پورسه فیات اسهام رو به تنزل است .

مسیو (دوفور) وزیر عدلیه بمعاونی رئیس وزرا تعیین شده است .

مسیو (ارغان) وزارت علوم و معارف نصب شده .

مسیو غایتاً در ضمن کازت (رپوبلیک فرانسر) پروتست نامه منتشر کرد که همه اعضای هیئت وکلا تلباتی از مرکز چپ انتخاب بشوند .

پاریس ۱۱ فوریه

سندات روم ابلی ۵۱ فرانک ۵۰ سانیتم
اسهام عمومی ۱۸ غروش ۴۰ سانیتم
پورسه سست است .

انگلین

لندن ۱۱ مارس

عنوان امپراتریسی هندوستانرا که بنا بود بهلیا حضرت ملکه داده شود مجلس پارلمنت اعلان کرد ولی جناب مسیو کلادستون رئیس حامیان آزادی در پارلمنت در ایجاب مخالفت نمود .

ایتالیا

ناپولی ۱۱ مارس

کونت ارنیم بانجا وارد گردید .

(هندوستان)

بمبئی ۱۰ مارس

جناب پرنس دیوال از بمبئی رو بانگلستان حرکت کرد .

یونانستان

اتی ۱۰ مارس

سندات لوریوم ۶۳ فرانک ۵۰ سانیتم است .

در محاکمه بزرگ وکلای سابق شهرداریکه در منفعت وزرای متهمین شهادت داشتند ادای شهادت کردند ولی ضمن معتابی نگشته اند . مسیو بالاسو پوی (که یکی از وزرای متهمین است) اظهار کرد که مسیو کالینسکی منشی قرار را بحکمه حاضر کرده از اوسوال نمائند که کتبشها بامر خود فرال شده است یاخیر .

(پوردیائو)

(فرانسه)

پاریس ۱۰ مارس

کازتسای (رابل) و (رپوبلیک فرانسر) درباره هیئت وکلای تازه دولت بدکوتی میکنند . میگویند این مقاله های روزنامه باعث تنزل اسهام فرانسه شده است .

پاریس ۱۱ مارس

هیئت وکلا امروز در شهر ورسایل اجتماع کردند .

اسهام عمومی ۱۸ فرانک ۴۰ سانیتم است
پورسه سست است .

پاریس ۱۲ مارس

امروز هوا خواهان جمهوریت جمع شده و بعد از نطقی که مسیو غایتیان کرد قرارداد اندامورین را که مخالف جمهوریتند عزل نمایند . مسیو نیز اعضای شورای تنظیمات را با اعضای مجلس سناتو راجع دید و آرا قبول کرد امروز در پاریس پوران بسیار سختی شد .

انگلین

لندن ۱۰ مارس

مسیو اسفان کپو بانجا رسید . شورای ملت لایحه عنوان امپراتریسی علیا حضرت ملکه را قبول و تصدیق نمود .

(ایتالیا)

امروز اعلم حضرت باب جناب پرنس اروسوف اژان دیپلوماتیک دولت روسیه را پذیرایی نمودند .

اتریش - مجارستان

پشت ۱۰ مارس

رئیس وزرا در مجلس هوا خواهان آزادی بیان کرد که اگر در شورای ملت در خصوص مسئله شرقیه از من سوالی بشود بطور عموم در ایجاب جوابی خواهم داد . بعثت اینکه مآذون نیستم خصوصاً مطلب را بیان بکنم .

لایحه کونت اندراسی را بنظر مداخله کردن بامور داخله دولت عثمانیه نمی توان دید . از هر جهت کونت اندراسی در باب صلح و آسایش همه اروپ و در آن ضمن مجارستان نیز نیکی و خدمت بزرگ نمود . اکنون کار بحکومت صربستان مانده است که رفتار او مخالف منظورات اروپ نشود .

وین ۱۱ مارس

شورای ملت ولایت تیرول بجهت رفتار ناشایست اکثر اعضا بانچار تعطیل کرده شد .

هندوستان

بمبئی ۱۱ مارس

پرنس دیوال امروز بسمت اروپ حرکت نموده سوار واپور شدند . در صبر لورد لوتیون والی

تازه هندوستان را ملاقات خواهند نمود .

(مملکتین)

بکرش ۱۱ مارس

حکومت در خصوص شازده ملیون استغراض لایحه نوشته بشورای ملت داده بود شورای ملت آن لایحه را قبول و تصدیق نمود .

(روترهواس)

✽ اخبار داخله ✽

✽ توجهات ✽

ریاست دوم قسم حقوق محکمه استیناف بفضائل مآب رامن افندی که دارای رتبه پایه حرمین و از اعضا بود توجه فرموده شد .

اعضائی قسم حقوق محکمه استیناف به فضیلت مآب عبدالروف افندی از مولی .

اعضائی قسم جزای محکمه استیناف بمن مآب اسماعیل نظامی یک از اعضای دائره حقوق محکمه بدایت یک اوغلی .

اعضائی دائره حقوق محکمه بدایت یک اوغلی بمن مآب عبدالحام یک از اعضای دائره جزای اسلامبول .

اعضائی دائره جزای اسلامبول بمن مآب حاجی علی افندی از اعضای شعبه دائره مرقومه .

اعضائی شعبه دائره جزای اسلامبول به کرف افندی قوکنخدا سی اکسار بلغار .

ریاست محکمه اول تجارت بمن مآب حسن یک افندی رئیس سابق محکمه چهارم تجارت .

ریاست محکمه چهارم تجارت بمن مآب دیگران افندی از اعضای مجلس تجارت بحریه .

اعضائی تجارت بحریه بقوت پناه قسطای افندی از محررین ثبت جمعیت اجرا توجه و احاله فرموده شده است .

بسعادت مآب آرزبان افندی که از معتبرین تجار است صنف اول رتبه اولی توجه فرموده شده است .

جناب دولت مآب راشد بانا ناظر خارجه شب جمعه گذشته نیز مهمانی داشتند که در آن مهمانی جناب مستطاب صدر اعظم و بعض وکلای دولت و سفرای دول متحابه تشریف داشته اند . و بعد از شامرا نیز جمعی از معتبرین و بزرگان برای شب نشینی دعوت شده بودند .

جناب مشارالیه شب یکشنبه آینده نیز یک مهمانی و دعوت شب نشینی خواهند فرمود .

خط تلگرافى فرادیده دوسه روز است منقطع شده و بدین جهت خبرهای تلگرافی از سمت وین نیز قطع شده است .

(سیقوموند) نام معلم ساکونی در قبریس همراه مسیو جنولا قونسل امریک آتار حقیقه که آنیکه گفته میشود بیرون می آورده است . شبانگاه در اثنای حفريات و کندن زمینها بمیان قبری افتاده و فوت شده است .

روز جمعه گذشته مسیو مکارنویج وکیل امور امارت صربستان در اسلامبول بباعالی رفته باجناب دولتمآب راشد بانا ناظر خارجه ملاقات کرده است .

روز شنبه گذشته سفرای دول متحابه که در اسلامبول هستند در خانه جناب جیزال اغنائیف سفیر کبیر دولت روسیه جمع شده و در بعض مواد و مطالب لازمه مشاوه و مذاکره نموده اند که از آن فقره محکمه استیناف بمحاکمات تبعه خارجه بداخله بوده است .

تفنگهای هاری مارتینی که از جانب دولت علیه عثمانیه بامر یکا سپارش شده بود این روزها در سه فروند کشتی بادبانی مقداری هم باسلامبول رسیده و بتو بخانه عامه تحویل و تسلیم کرده شده است و تمامی تفنگهایی که تاحال از بابت سپارش مذکور بتدریج بانجا آمده و بتو بخانه داده شده است . (۲۶۰) هزار عدد شده است .

سیر قلیب روز و مسیو ستانفورت دیروز باب عالی رفته و باجناب مستطاب اتم صدر اعظم و جناب دولت مآب ناظر خارجه در خصوص استقراضات و دیون سلطنت سنیه ملاقات کرده اند .

نواب مستطاب والا فرهاد میرزا معتمد الدوله در چهارم همین ماه صفر در ساعت دوازده روز وارد بندر طریزون شده اند جناب دولتمآب والی پاشا و دیگر مأمورین معتبره ولایت دیدن از نواب مشارالیه کرده و بعد از ظهر نواب معظم نیز بازدید از ایشان فرموده اند . صبح پنجشنبه واپور در تلرکاه باطوم ایستاده و یک دسته از عساکر نظامی دولت علیه عثمانیه که پیش از وقت در آنجا حاضر بوده اند بسلام ایستاده و بعد از آن بموزیک احترام مترنم شده قائم مقام و دیگران در واپور بحضور نواب والا رفته اند .

روز جمعه دو ساعت از دسته گذشته به بندر بوطی رسیده بزرگان و مأمورین بوطی در واپور بحضور نواب معظم رسیده شرفیائی حاصل کرده اند عالیجاه دیگران یک قونسل دولت علیه ایران مقیم بوطی در آن مجلس همه ایشانرا بکان بکان معرفی نموده و نواب والا فرهاد میرزا در کمال اظهار لطف و مهر بانی نموده و خلعتی هم بتو نسل موی الیه دادیم

اند . روز شنبه از سمت نفلیس حرکت موی الیه را نیز همراه روسی در منازل عرض فرموده اند .

سابقاً نوشته بودیم در محاکمات تبعه خارجه که اجزای آن مجلس از وهرگاه بعد از صده و محکمه هابی از طرف محکمه دوباره بدعوت شود .

از قراریکه در بعض محکمه پنج اعضا خواهد از تبعه خارجه خواهد قانون از آنها سر زده رئیس و اعضا که از انتخاب کرده شود که دو سال ریاست کرده بصوابید سفرای دول اعضای محکمه مذکور

رئیس راماهی یکصد لیره کد امی را شصت لیره سی لیره ماهیانه مقرر - اعضای سامعه یعنی سابقاً در محکمه های و موقوف خواهند شد ترجمانهای سفارتخانه داد مطلب سؤوال رای دادن خواهند داد محکمه های مختلط که حاضره باقی خواهند املاک میتواند هر گونه تبعه داخلی و خارج رسیده کی نماید .

پیشتر نوشته بودیم ترتیب و تشکیل خوا نوشته اند دولت فرانسه کومیسر از فرانسه بران شود . و بدینجهت جتا امتنان خودشان را بواس بیان نموده اند . دولت کرده قرارداد کومیسر

(۱) استیناف دعوارا حال برای تبعه خارجه در مجالس استیناف د خارجه نیز بان مجلسها شان رجوع نمی نمودند مجلس استیناف قرار داشته باشند و هم ترجم خارجه با تجا رجوع

اند . روز شنبه از بوطی سوار قطار شدند و فرستاده
بخت تظلم حرکت فرموده اند . برادر فونسل
مومی الیه را نیز همراه خودشان بجهت ترجائی زبان
روسی در منازل عرض راه همراه مترجمین معیت والا
فرموده اند .

سابقا نوشته بودیم در اسلامبول مجلس استینافی برای
مخاطبات تبعه خارجی به داخله قرار داده خواهد شد
که اجزای آن مجلس از تبعه داخله و خارجه بوده
و هرگاه بعد از صدور اعلامات واحکام دواوین
و محکمه هایکی از طرفین استینافی بخواند در آن
محکمه دوباره بدعوا رسیده کی و قطع و فصل
شود .

از قراریکه در بعضی روزنامه های نو پسند این
محکمه پنج اعضا خواهد داشت که دو نفر از آنها
از تبعه خارجه خواهد بود . و تا خلاقی موافق
قانون از آنها سرزده است معزول نخواهند کرد
رئیس و اعضا که از تبعه داخله است باید از کسانی
انتخاب کرده شود که لافل در محکمه های ابتداییه
دو سال ریاست کرده باشند . و غیر از این تعیین
بصوابید سفرای دول متحابه خواهد بود ؟ مقرر
اعضای محکمه مذکوره برقرار ذیل خواهد شد .

رئیس راماهی یکصد لیره و اعضای داخله و خارجه
هر کدام را شصت لیره و معاونهای اعضا هر کدام
سی لیره ماهیانه مقرر خواهد کردید . قاعده
اعضای سامعه یعنی اعضای عاقلان کنند که
سابقا در محکمه های تجارتی بودیم خواهد خورد
و موقوف خواهد شد . درجین قرار مطلب و حکم
ترجائهای سفارتخانه حاضر و از آنها نیز در قرار
داد مطلب سوال خواهند کرد . و آنها هم حق
رای دادن خواهند داشت .

محکمه های مختلط که در ولایات هست بحالت
حاضر باقی خواهند بود محکمه مذکوره بجز فقره
املاک میتواند هر گونه دعوا و منازعه را که در میان
تبعه داخلی و خارجه باشد بطور استینافی
رسیده کی نماید .

پیشتر نوشته بودیم در قاهره مصر یک بانک ملتی
تزیین و تشکیل خواهند شد . از قراریکه تازه
نوشته اند دولت فرانسه قبول کرده است که یک
کومیسر از فرانسه برای بانک مذکور تعیین کرده
شود . و بدینجهت جناب مستطاب افخم خدیوی
امتان خودشان را بواسطه تلکراف بدولت فرانسه
بیان نموده اند . دولت ایتالیا نیز در اینباب همراهی
کرده قرارداد کومیسری هم از ایتالیا معین کرد .

(۱) استیناف دعوا را از سر گرفتن است . تا
حال برای تبعه خارجه استیناف نبود و ترجان را
در مجالس استیناف داخلی قبول نمیکردند و تبعه
خارجه نیز بان مجلسها بسبب نبودن ترجان خود
شان رجوع نمی نمودند . حال مقرر شده است
مجلس استیناف قرار شود که هم اعضا از خارجه
داشته باشند و هم ترجان حضور بهم رسانند و تبعه
خارجه بانجا رجوع کنند .

و اکنون از جانب هر کدام از دول ثلاثه انگلیس
و فرانسه و ایتالیا یک کومیسر در بانک مذکور
خواهد بود .

از لایحه و عرض محضری که مسبوکی در خصوص
مداخل و دیون مصر به داده است معلوم میشود که واردات
و مداخل مصر به بی آنکه تکلیف گذشت و ضرری
بصاحبان اسهام مصر به کرده شود کفایت نمایی
مصارف را خواهد کرد . روزنامه تائیس بعضی
ملاحظات و تصورات در خصوص تنظیم و برقرار
نمودن بانک تازه در مصر و بعضی معاملات و تغییر
دادن اساس دیون غیر منتظره داشته است که در ضمن
نسخه های خود مندرج نموده است ولی حکومت
صحت تصورات مذکوره تائیس را تصدیق
نمیکند .

کازت مسکوی نو پسند در ششم ماه شباط رومی
در نزدیکی شهر مسکو یک دسته کرک در عرض راه بروی
سی نفر راهگذرها هجوم کرده و همه آنها را براه
کرده و تلف نموده اند تنها یک نفر که اسبش توانا
و چابک بوده است از آن میان رهایی جسته است .

در پتر بورگ یک کازت تازه بنا کرده اند که بزبان
فرانسوی و بخط دست نوشته شده و هفته سه روز
طبع و منتشر می شود . این کازت بقدر یک نسخه
اختر کنسایت دارد ولی یک روی کاغذ چاپ کرده
اند و پشت آن سفید است . نام این کازت (آژانس
جسزال روس) است قیمت ابونه یک ماهه ۱۱۵
فرانک سه ماهه ۳۰۰ و شش ماهه ۵۵۰ و سالیانه
هزار فرانک یعنی یکصد تومان پول ایران است .

کازت (نیما) که در تربیت بزبان رومی چاپ
میشود نوشته است مسبو (دومه) صاحب
فابریک فرانسوی نصف دولت خود را بمسیو غاندا
(۱) بخشیده است مسبو (دومه) مالک چند
ملیون فرانک است .

یک طغ یازده ساله از اهالی شهر (پوایا)
باعلیحضرت ایمپراتور اتریش فهرستی بمضمون ذیل
نوشته است .

سرکار ایمپراتور
خواهش دارم کنش بامع بشوم ولی پول ندارم
و پدرم فقیر است . التماس میکنم سرکار ایمپراتور
عزیز وجه لازم را بمن بدهد و مادام ایمپراتریش
فرزندان شمارا میبوسم .

اعضا
(مبش)
ایمپراتور را این فهرست خوش آمد و خود امر
فرمود آن طغ را بکتابت دهند و مصارف او را
از وجهه صرف جیب ایمپراتوری مقرر دارند .
(ادلی تلکراف)

(۱) مسبو غاندا از مشاهیر وزرای فرانسه و حالا
رئیس حامیان جمهوری است در مجلس شورای
ملت .

(ترجمه نطق اعلیحضرت قرال ایتالیا در مجلس
پارلمنت که چند روز پیش اجمال آن در ضمن اخبار
تلکرافی نوشته شده بود)

سال گذشته برای ماخوشودی از گذشته و امیدواری
برای آینده ایراث کرد . اوضاع کارهای داخلی
خوب است . مناسباتی که بادل ساره داریم
بطور مصافات و دوستی است . اکل شرائط
اتحاد و موافقت بیک پادشاه دوست دولت ایتالیا
را بر این واداشت که راههای آهن از جانب دولت
خریده شود . ایتالیا با قوت دل حل یک همایی
رادر پیش دارد که همه دولتها و مجالس شورای
ملتها حل نمودن آنرا مشغله خودشان داشته
اند .

حکومت من عهدنامه دولت اتریش را و یک لایحه را
که در باب خریدن دولت راههای آهن را نوشته
شده است بشما تقدیم خواهد کرد اگرچه باین
معامله که معتاد و بسیار عمده است بامور مالیات
ماقدری سنگین خواهد شد . ولی اعتماد و امیدواری
دارم بی آنکه مالیات و توجیهات زیاد کرده شود
موازنه دخل و خرج دولتی بحدی بعمل آید .

دولتهای فرانسه و اتریش و سوئیس که در باب رسیده کی
و تعدیل تعرفه های تجارتی اظهار خیر خواهی خود
شانرا کردند . مرا امیدواری میدهد با اینکه
بزودی صورت عهدنامه های تجارتی بشما داده
شود . خواهش میکنم که بعضی اشتباهات تجاری بجا
از میان برداشته شود و بر واردات و مداخل دولتی افزوده
شده منبهای بزرگ از برای صنعتهای ایتالیا کشوده
شود . که این منابع و میرها بواسطه آزادی تجارت
حاصل تواد شد .

انتظام و ترقی قشون را که برای العین می بینم مرا
باعث تعالی خوشنودیست . ولی در خصوص قوت
بحریه نیز باید همتی کرده شود و وطن ترقی او را هم
در نظر باید داشته باشد . پارلمنت در این ماده نظری
بدقت باید بکند . بزرگتر مقصود من اینست که
ایتالیا از قوت خود اطمینان داشته باشد و بدرجه
برسد که استقلال خود را و حقوق مقدسه خود را
ایمنی دهد . خوبی مناسبات ملل در حق ایتالیا
بواسطه ملاقات پادشاهان اتریش و المان ثابت
و مقرر گردید . من از برای ملاقات با ایشان خود را
بسیار خوشبخت میدانم . در این ملاقات شهرهای
ونیدیک و میلان ترجان حسیات و خیالات ملتی میان
ما شدند . دوستی در میان پادشاهان محبت
دائمه را در میان اهالی ثابت و برقرار کنند .
شورش هر شک و پوسته در میان دولتهای اروپا
که ضامن استقلال باعالی هستند . باعث بعضی
مذاکرات گردید من نیز مناسب دیدم که داخل
در این مذاکرات بوده باشم . و به همراهی دول
متحابه آسایش مشرق زمین را امنیت و خاطر جمعی
دهم . و اجرای بعضی اصلاحات را در حق تبعه
غیر مسلمة دولت عثمانی تکلیف نمایم . اعلیحضرت
سلطان این تکلیف را قبول فرموده اند امیدوار
هستم اجرای این اصلاحات آسایش را بطور مقصود
حاصل کنند . و مستقبل اهالی مبدل بامنیت
کردد .

دولت ایتالیا وظیفه خود را که موافق با وظائف
دولتهای بزرگ است بمعمل خواهد آورد . و بدین
موجب در خصوص صلح و آسایش عمومی بادل
معظمه دیگر متفق و همراهی است . و کاری که
اکنون باید بان مشغول گردد این است . که در
انتظام امور داخله خود کوشیده و خوش بختی
خود را بدرجه بلندی شان و تأثیر نفوذ رسانیده .
و بتواند محافظت امنیت علم مدیتر را حاصل داشته
باشد . (نایه فرایه پرسه)

در آنکسستان یک هزار و شصت و چهل و دو کازت
و روزنامه طبع و منتشر می شود . از آنها بانصد
و بیست کازت و روزنامه در خود شهر لندن و پنجاه
و پنجاه و شش از آنها در ولایات خود آنکسستان و پنجاه
و هفت از آنها در ایالت (واس) و یکصد و پنجاه
و دو در (اسقویا) و یکصد و سی روزنامه و کازت
(در ایرلند) و نوزده در جزیره ها چاپ کرده
می شود .

در تاریخ ۱۸۴۶ یعنی سی سال پیش از این
در آنکسستان شصت و پنجاه و یک کازت منتشر
می شده است و تنها چهارده عدد از آنها روزنامه
بوده است یعنی هر روز طبع میشده است .

از استقرار در عرض سی سال بقدر یک هزار کازت
بر آنچه بود افزوده و سه مقابل آنچه بوده است حالا
کازت طبع و منتشر میشود . و علاوه بر این اکثر
آنها هر روزه چاپ می شود . و در میان آنها روزنامه ها
هست که روزی شصت و هفتاد هزار نسخه چاپ
میکند و بعضی هست که یک نسخه صبح و نسخه
دیگر شام بیرون می آید و حجم و بزرگی بعضی از این
روزنامه ها اگر ملاحظه شود کتابت یک روزه یکی
از آنها بشهر کتابت یکماهه روزنامه های متعاری
اسلامبول خواهد شد .

روسی میر نام کازت پتر بورگ می نویسد . پروس که
همسایه خوب ما است همه همت و وسای خود را
باین صرف میکند که حدود خود را در طرف روسیه
مستحکم نماید . شهر (پوزن) را بقلعه سازی محکم
می سازد . این قلعه از قلعه محکم تر خواهد شد .
چند هزار نفر از زراعت باز داشته شده اند که بکار جنگ
مشغول بشوند .

در هنگام جنگ فرانسه بپروس دولت روسیه که پروسیارا
از او همه هجوم اتریش خلاص کرد . در آن هنگام
دولت پروسیا اسیرهای فرانسه را بکار انداخت
که قلعه های خود را در حدود روسیه استحکام
بدهد .

یکی از اموری که شنیدم و فرما که از یاز پس آمده است
دیده . که دولت پروسیا در هر کزهای راههای
آهن خود اتبازهای مهمات جنگی مهیا نموده .
و هر گونه تدبیرها بکار برده است که مقدمات جنگ را
با ما مرتب داشته باشد . از این جهت است دولت
پروسیا میخواهد راههای آهن را از شرکتهای
و کومپانیها بخرد . پیش از آنکه دولت پروس
با فرانسه جنگ را تازه کند با دولت روس جنگ
خواهد کرد . آیا روسیه این خطر را ملنقت
است یا نه ؟

از مقاله گیاهی زراعت

آب باعتبار مزاج حرارت در سه گونه احوال مختلف خود تأثیر تواند بخشید . در حال یخ بودن . و حال معارفی که کمالات مایع بودن آنست . و یکی هم در وقت بخار شدن . یخ زیادتر از جای آبی که از آن حاصل شده جا میگیرد . یعنی اگر در فصل زمستان سخت یکنسک آب را پر کرده دهان آنرا بکیریم و یکسکداریم یخ به بندد . آنوقت حجم آن بزرگ شده و آن ظرف تحمل جسته یخ را نمی تواند بکند . و چون دهان آن هم بسته است و بجهت تنگی دهان آن در وقت یخ بستن جا پیدا نمی کند که خودش را بکشد اند اینست که تنگ را متلاشی کرده وی شکند که این کار را در ملکتهای سرد سیر بیشتر و مکرر دیده و شنیده ایم که آفتابه ها بجهت یخ بستن تزکیده است .

این کار را قوه انبساطیه می گویند بجهت اینکه یخ میخوابد منبسط بشود . باید دانست که قوه انبساطیه یخ هم قیحه خرابی میدهد و هم در زراعتها بسیار بکار میخورد .

سنگهای که در بناها بکار میزنند چون روی آنها با آب تر میشود و نفوذ بمیان آن میکنند و با رانها که بمیان آن میگذرد و در زمستان سرد آبی که در میان سنگ محبوس مانده است منجمد میشود و با انبساط حجم خود میخواهد و با اطراف حرکتی میکند و تضییق میکند بالاخره اطراف خارجی سنگ را مانند کرد میسازد و چند زمستان که به همین طور گذشت بنایی که باین قسم سنگهای نرم و پوک ساخته شده برآور زمان خراب و منهدم می شود . و بنا بر این انقسم اجزاء طینه را یعنی سنگهای کلین را که پوک هستند نباید در بناها بکار برد .

قوه انبساطیه یخ بطوریکه در بناها باعث ضرر و خسارت میشود در نباتات هم بعینه همان حکم را دارد . یک شاخه ناله و میوه خشک باشد با جاف و که بریده میشود اگر دقت نکنیم در میان مغز آن سوراخهای نازک از کرم می پیدا است که این سوراخها را با جراحی های ناله که آنها را جیره ها نیز گویند مناسبی و رابطه هست و مثل اینکه خون در رگهای حیوانات و انسانها جاریست (ماه اشجار) نیز در فصل تابستان در آن نهرها و جدولها جاری میباشد اگر در وقتیکه این مجاری پر است بکدفعه هوا سرد شده و یخ به بندد . آن یخ که باید حتما بزرگ بشود انبساط حاصل میکند و بدین واسطه آن جدولها را خراب می نماید و نباتات که این کار بسر شان می آید تلف و ضایع میشوند .

اگر خاک مزروعها را قدری کود ترشخم کنند و مانند خندق سازند بارچه های خاک که کلوخ میگویند از آن حاصل میشود و مانند این کلوخها در زمستان در صحرای یخ بستن آنها برای سال آینده فایده میدهد . بعلاوه اینکه رطوبت باران با آنها سرایت کرده و در زمستان که هوا سرد میشود یخ می بندد . و موافق تقصیلی که گفته شد ایجاد مذکور طلب انبساط میکند و آن کلوخها را متفرق و مانند کرد میسازد

یعنی بسیار نرم میشود و برای ریشه محصولات و نمو نباتات امداد می نماید و از این جهت است که در میان اهل زراعت مشهور است باران و یخ زمین را زنده میکنند . پس معلوم میشود که کندن کودالهای عمیق و تخم کردن زمینها و مزروعها را فصل یاز بهترین فصول است و در کار زراعت و ریع حاصل بسیار مفید و نافع است و مثل این است که قوه از خارج بزرع داده شود .

(باز هست)

بورس

غلطه	۱	مارت روی
اسهام عمومی	۱۹	۳۰
استراض	۱۸۶۳	۱۲۰
"	۱۸۶۵	۱۲۰
"	۱۸۶۹	۱۰۹
"	۱۸۷۲	۰۳۱
"	۱۸۷۳	۱۰۶
سندرات راه آهن روم ابلی	۵۰	۰۰
سوسنه چزال	۰۳	۱۵
شرکت عثمانیه	۰۲	۳۰
اعتبار عمومی	۰۳	۲۵
تراموای	۱	۴۵
کیال	فروشی	۵۰
لندن ۳ ماهه بهر برای انگلیس	۱۱۱	۵۰
پاریس	فرانک ۲۲	۶۵

فیثات مسکوکات ایرانی عثمانی

اقرار صد فروش	فروش	پاره
لیرای انگلیس	۱۱۱	۱۵
لیرای فرانسه	۰۸۸	۳۲
امیرال	۰۹۰	۰۲
کرمیجه	۰۵۱	۲۸
روبل (مات) نقره	۱۶	۳۵
منات کاغذی	۱۴	۱۸
مجیدیه	۱۰۲	۲۴
بشاک	۱۰۵	۳۲
منالک	۱۰۶	۱۳
پول سیاه	۱۳۸	۱۰

طایر

اعلامات

مسو م دیوسفوریدین نام طبیب در بالای اوزون چارسو در نزدیکی خان آکته بی در اجزاخانه ارکول نومه (۳۲۳) روزهای شنبه و چهارشنبه

از ساعت پنج الی هفت برای تدای و معالجه ناخوشهائی که رجوع کنند حاضر است . و بجای آنها را قبول خواهد کرد .

طیب موی الیه متعهد می شود . که همه اقسام ناخوشی بواسطه برابری و بنداری و تدای حکیمانه معالجه نماید . و همچنین در ناخوشی معدنیز مهارت تمام خود را ابراز خواهد کرد . و بجهت مرضهای مزبور حتی اختراع و ترتیب کرده است . که محل فروش آنها اجزاخانه مذکور فوق است . و دستور العمل استعمال جها در ورقه مخصوصه چاپ شده در جوف قوطیهای آنهاست . قیمت یک قوطی نیم مجیدیه است . در هر کدام از آن ورقه ها و قوطیها امضای طبیب موی الیه نباشد ساخته و قلب است بهمن جهت دقت لازم دارد .

ش . د . پ

مرثیه دوازده بند جناب سعادت مآب کانظم پاشا میرلو از اعضای دارشورای صکری که بجهت تعزیه داران خامس آل عبا شهید کربلا روحی له الفدا و علیه التحیه و الثنا اثری است نوین و واسطه ایست برای تجدید آیین آهوانین انضمام قصیده غزالی مدحیه در حق حضرت شاه ولایت انشاد فرموده اند اینروزها طبع شده و در دکان جلیل انا در چنبری طاش و حاجی حسن آقادر باغچه قیومی فروخته می شود .

محل فروش اختر

دکان جلیل انا کتاب فروش در چنبری طاش . دکان حاجی حسن انا کتاب فروش در باغچه قیومی . دکان تنباکوفروش در افسرای نزدیک بشل طولوبه . مغازه کتاب فروشی بزرگ در زمزم مسافر خانه عسکری . در دکان جای فروشی دم در خان والده .

کتاب مستطاب

(میزان الموازن فی امر الدین)

که در چند سال پیش از جانب یکی از ازمایرین سفارت سنی ایران . در خصوص بحاکم ادیان مختلفه ورد بر رساله میزان الحق نام پروتستانی تألیف . و در مطبعه عامره طبع شده است . در مغازه کتاب فروشی در تحت مسافر خانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش میشود .

در اداره خانه (اختر) هر نوع اوراق که بزبان فارسی و عربی و المان و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بکری و ازتری بزبانهای مذکوره ترجمه و هم نوشتن بعض اوراق بزبانهای مذکوره قبول میشود .

(مخاطره ای اورمان)

یا خود

(قلابر حیدرلی)

نام رساله تبارو بزبان ترکی از جانب ملتزم آن اغوب

افندی ماطوسیان طبع شده در بارافه سر پیل و جاهای دیگر فروخته می شود . رساله مذکوره در نهایت سلاست و شایان مطالعه نوشته شده . مرقی اخلاق و احوال انسانها تواند بود .

رساله بارقه ظفر دائر بقع اسلامبول . لید با کنار و صاف که اثر خامه یکی از ادبای مشهور است در دکان هر کتاب فروش از قرار سه غروش فروش میشود .

یک باب خانه در اسکدار در محله خرمالدین در قاف قاطری دزغره ۱۶ فروش خواهد شد خانه مذکور در حرم و سلاطین چهارده اطاق و یک طویل و چهار چاه آب یکی شیرین و سه دیگر تلخ و بقدر هزار و هفتصد زرع زمین بنا و باغچه دارد هر کس طالب باشد بمطبعه اختر مراجعت نماید .

هر گونه کتب و رسائل و اوراق چه بلنوغراف و چه به بنوغراف یعنی با سیم و چای ستنکی و حروفی در مطبعه (اختر) در کمال خوبی و امتیاز طبع و قیمت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق و اسناد رنگهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رسمهای گراور و قریون و کلات و زینت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هر نوع اوراق رسمیه که از جانب اداره های رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خشنودی خواهشمندان سار شهائی مذکور از هر جهتی خواهد گردید . و سنگهای لبطوغراف هم جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب جهت فروش در اداره مطبعه موجود است .

کتاب گلستان افصح الشعر شیخ سعدی شیرازی رحمه الله علیه رحمه واسعه کتابی است که در قاف مشرق زمین در نزد عموم اهل لسان و اصحاب ذوق و فهم مسلم و مقبول است و سزاوار بود که همچنان نسخه مطبوعه طبع بطور بسیار خوب و طرز مرغوب با سیم شده با دکاری برای طالبان آن باشد و مدتی بود که این معنی در نظر بود ولی اسباب این مقصود حاضر نبود تا آنکه ده سال گذشته از اتفاقات حسنه عالیجناب میرزا آقا المللق بصاحب قلم که از مشاهیر خطاطان ایران است بدر سعادت تشریف آورده و بحسب خواهش دوستان قبول نمودند که نسخه مذکوره را بنویسند لهذا نسخه مذکوره در کمال نفاست و خوبی با سیم شده بود و چون مقصود اصلی خدمتی بمعارف بود بعد از فروخته شدن مقدار کافی از آن از قیامش تنزیل شده اکنون نسخه های آن در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافر خانه عسکریه بایزید . و در افسرای قرب بشل ملو امبا در دکان تنباکوفروش و در دکانهای جلیل انا در چنبری طاش و حسن انا در باغچه قیومی جلای از قرار بیست غروش رایج فروش میشود .